

Եղիշե Չարենց

Նաիրի երկրից

Եկել երկաթե երգ են ձեզ ասում
Ես կարմիր պոետ Եղիշե Չարենց:
Ե՛ս են՝ նաիրցի մի հսկա պոետ
Եկել են ահա դարերի հեռու
Ու հին մշուշից
Մշուշի միջից անթիվ դարերի.
Եկել են ահա ու կանգնել են սեզ,
Եվ երգ են ասում հիմա բոլորիդ
Երկաթե մի երգ:

Ոտքերս, ամուր, հողի մեջ մխամ,
Գլուխս աստղերում,
Անասան, հաստատ կանգնած հողմային
Օրերի հրում
Իմ հավերժատես, պայծառ աչքերով
Նայում են հեռուն:

Գեմս հողմակոծ աշխարհն է անծայր,
Հեռո՛ւ ու հեռո՛ւ,
Շաշում է, գնգում, ահեղ ու պայծառ
Բոսո՛ր հողմներում:
Գլխիս վրայով
Թռչում են, շաշում օրերը արագ,

Հողմերի նման հավիտենության
Ծեծում են կուրծքս վիթխարի թափով,
Ծեծում են կուրծքս, շաշում ու իրենց
Երկաթ թներով թռչում են հեռու
Ու հեռուներում ոռնում են անտես,
Ոհմակների պես քաղցած գայլերի,
Որ գագազել ու շշմել են ասես
Հողմերում հրի:
Ու կանգնել եմ ես՝
Ոտքերս ամուր հողի մեջ մխած
Ու գլուխս տո՛թ խառնարաններում
Անցած ու գալիք անթի՛վ օրերի:

Ու կանգնել եմ ես՝
Լեռների վրա իմ ավեր երկրի,
Կանգնել եմ հաստատ ու երգ եմ ասում
Խնդասիրտ, արի,
Եվ նետում եմ իմ երգը հողմաճայն
Ժողովուրդներին բոլո՛ր կողմերի
Բոլո՛ր կողմերում տառապող մարդուն:
Եվ ասում եմ ես.
Եկե՛լ եմ ահա.
Եկե՛լ, հասել եմ դարերի մութից,
Անբոց մշուշից հեռու դարերի
Եվ բերել եմ ձեզ, կարմիր ձեր երթին,
Սի՛րտը Նաիրի...
Բերե՛լ եմ կարմիր սիրտը Նաիրի
Ձեր կարմիր հրին կարմիր ողջակեզ.
Եվ ասում եմ ես
Ժողովուրդներին բոլո՛ր կողմերի,
Բոլո՛ր կողմերում տառապող մարդուն.
Լսե՛ք, հե՛յ, լսե՛ք,
Բոլոր կողմերում տառապող մարդիկ,

Բանվորներ արի բոլոր կողմերի,
Եվ գյուղացիներ, զինվորներ բոլոր
Ռազմադաշտերից տուն դարձող արդեն.

Լսե՛ք, հե՛յ, լսե՛ք.

Դուք, որ հաղթական

Ելե՛լ եք արդեն ու կովով ըմբոստ,

Շաշող, շատաշող օրերի միջով

Գնում եք դեպի Կարմիր Ապագան

Լսե՛ք, հե՛յ, լսե՛ք, իմ ողջույնը սեգ

Ու եղբայրական...

Նահրի երկրից իմ ողջույնը ձեզ.

Ձեր կարմիր հրին Նահրի կարմիր

Սիրտը ողջակեզ:

Ո՞վ գիտե արդյոք՝

Բերե՞լ է մեկը այսօր աշխարհում

Խառնելու ձեր մեծ ու հզոր երգին

Մի երգ ավելի՛ ըմբոստ ու արի,

Քան իմ երգը մեծ երգը Նահրի...

Ո՞վ գիտե արդյոք՝

Բերե՞լ է մեկը այսօր աշխարհում

Խառնելու հզոր, բոսոր ձեր սրտին

Մի սիրտ ավելի՛ ըմբոստ ու արի,

Քան իմ սիրտը թե՛ սիրտը Նահրի:

Եվ ո՞վ, ո՞վ կասի՝

Նետե՞լ է արդյոք մեկը աշխարհում

Այսօրվա կարմի՛ր, կարմիր ձեր երթին

Ողջույն ավելի՛ առնական, արի,

Քան ողջույնը քո, երկիր արնաքամ,

Կարմի՛ր Նահրի...

Ծաղկի պես կարմիր, հրասիրտ, գվարթ,
Բացվել է այսօր սիրտս նաիրյան
Աշխարհի սրտում
Թեժ, կարմիր սրտում վառվող աշխարհի:

Իմ հագա՛ր անգամ ու հագա՛ր սրով
Արնոտած, խոցված սիրտը նաիրյան
Բացվել է այսօր աշխարհի սրտում.
Հուզում է հոգիս անհուն մի խնդում,
Խնդում մի հրե
Եվ երգում եմ ես, ահե՛ղ ու պայծառ,
Քո էն երգը մեծ, տիեզերական,
Երկի՛ր Նաիրի...
Երգում եմ հիմա քո երգը էն մեծ,
Որ սրտիս տվեց տառապանքը քո,
Քո աշխատանքը, հաղթ ժողովրդի
Տառապանքը մեծ:

Ե՛ս ե՛ս եմ նորից.
Դարերից եկած անհո՛ւն մի պոետ
Եղիշե Չարենց
Նաիրի երկի՛ր, քո երգիչը վառ,
Օրհներգուն պայծառ
Ու գավակը մեծ...

Ե՛ս ե՛ս եմ նորից.
Ոսկի երակը հնամյա ցեղիս,
Իմ ջլաբագուկ, հաղթ ժողովրդի
Օղակը վերջին,
Տվել եմ սիրտս գալիք օրերի
Երկաթե երգին,
Կապել եմ կյանքս Գալիքի հետ վառ

Եվ կրում եմ իմ սեծ, հսկա սրտում
Մի երկաթակուռ, նո՛ր, հզո՛ր աշխար:

Ու կանգնել եմ ես, հզոր ու հաստատ,
Լեռների վրա քո հավերժաճյուն
Կանգնել եմ, պայծառ, ու շուրջս հիմա
Գալիքի կարմիր թևերն են շաշում
Եվ կարծրանում ու պնդվում է հոգիս
Նրանց շառաշում:

Ու հպարտ եմ ես, հպարտ է ու խենթ
Քո կարմիր հրով լցված իմ հոգին.
Հպարտ եմ, որ ես անհուն մի պոետ,
Ձայնով խնդագին
Խառնում եմ այս նո՛ր, հզոր ե՛րգը քո
Բոլորի՛ երգին...

1920